

beseda je vedno njena: govori Vam o vsem, o starih klasikih prav tako kakor o najnovejšem francoskem romanu. Jaz sem dovršil sedem razredov gimnazije, klasike čital s posebnim veseljem in več ko je treba: pa tako kakor ta baronica ne bi znal govoriti o cveticah, ki jih omenja že Homer, pa o mazilih in krasilih, ki so jih rabile ponosne Rimljanke. Zato pa se ne čudite, če se mi neki gnev vzbuja v srcu nad tem suhoparnim učenjem po gimnaziji, ki človeku rodi tako malo sadú za praktično življenje.

Kakor vidite, mi je ta „hofmajstrija“ dobra šola na vse strani, zlasti pa sem si jedno stvar temeljito zapomnil, in ta je: koliko so vredne počitnice. Sedaj šele vidim, kako treba počitnice porabiti. Baron je mož, ki je mnogo, mnogo študiral in sam res mnogo vé; zato pa tudi od svojih stričnikov zahteva, da se izobrazijo kar najbolje. Čujte, kakšen dnevni red imamo! O petih zjutraj morajo vsi trije dečki vstati, naglo, brez obojavljanja, brez pretezavanja in vzdihovanja. Guvernanta, gospa Schleiermacher, jih budí. O polu šestih so umiti in opravljeni. Če kaj molijo, ne vem; pri jedi vem, da se nikdar ne prekrižamo, niti gospóda, niti otroci. Edino, kar jih spominja Boga, je nedeljska služba božja, h kateri jih vodim jaz. Pa, da se vrnem k dnevnemu redu: od polu šestih do polu sedmih se učé na pamet, kar se jim je naložilo prejšnji dan. O polu sedmih vzame guvernanta starejša dva v delo, Emila namreč in pa Ludovika ter ju uči francoščine do osmih; med tem časom pa se bavim jaz z najmlajšim, Rudolfom, ki pojde v četrti razred ljudskih šol, ter ga urim v računstvu, ponavlja je to, kar se je učil v tretjem razredu, pa oziraje se tudi na to, kar bodo imeli v četrtem razredu. To gre dan za dnev. Strašno dolgočasno! In poldrugo uro! — Točno ob osmi uri nehava, in na vrsto pride Ludovik, ki pojde v prvo šolo. Pripravljam ga za sprejemni izpit, ki ga bo delal jeseni, in pa latinščine se naprej učiva, da bo že vse znal, ko se bodo drugi učili šele brati po latinsko. Ludovika obdelujem točno dve uri, do desetih. Ob desetih je pet minut počitka; služabnik mi prinese kislega mleka in kruha. Ko v naglici to pospravim, haló, lotim se Emila, nastopnega tretješolca; tudi tega učinim dve uri, točno do dvanajstih. Ker je hodil že dve leti v gimnazijo, obravnava že bolj učene stvari: ponavlja namreč latinsko slovnico, pravilne in nepravilne glagole, verba anomala, deponentia itd.; mnogo se učiva tudi matematike; kar pa še ostane časa, učiva se grščine

že naprej za tretjo šolo. — Ob dvanajstih počiva vse, le „hofmajster“ ne sme. Tedaj namreč moram popravljati naloge, ki so jih dečki naredili dopoldne. Samo dvakrat sem se bil skrivaj, ne da bi bil kdo opazil, izmuznil ter se šel kopat v jezero. A moral sem hiteti, zakaj točno o polu dveh je kosilo. Traja pa ta reč nekako do polu treh. Do treh je nekakšen počitek. Gospod baron si dá tedaj prinesiti Göttheja ali Schillerja, in zabavamo se tiste pol urice s tem, da nam ali baron sam kaj čita in razlaga iz teh klasikov ali pa dá čitati kateremu izmed dečkov. Kake dvakrat sem čital tudi jaz. Baron je prav za prav rojen Rus in rusko govori prekrasno, a žal, da neče Bog vé, kako je zašel v te kraje. O svoji ruski domovini ne govori nikdar; samo jedenkrat je omenil, da jo sicer ljubi, toda ob jednom pomiluje, ker je najmanj petdeset let zaostala za Nemci. Nemci so mu

Obraz iz okolice celjske. (Fotograf. S. Magolič.)

sploh vse, vse se ima svet zahvaliti Nemcem. To prepričanje vceplja tudi mladim stričnikom. Tudi ti so po stariših — ki so pošteni mužiki tam nekje v matuški Rusiji — podedovali veličastni, mogočni ruski jezik, toda ne znajo ga več. Stric jih je vzel k sebi ter jim vbijal blaženo nemščino tako dolgo v glavo, dokler niso ruščine čisto pozabili. To je njegova metoda. In v tem sem jaz njegov odločni nasprotnik. Materini jezik otroku tako ukrasti, to je nečloveško! Sicer pa moram priznati, da tako izobraženega, duhovitega moža še nisem našel, tudi med svojimi profesorji ne. Baron Vam govori vse romanske jezike: francosko, italijansko, špansko, govori angleško; izmed slovanskih jezikov zna poljski in češki, in naučil se je že tudi slovenskega; izvrstno mu teče celó gibčna arabščina. Preživel je namreč nekaj let v Kajiri in Aleksandriji, kjer se arabščina vedno sliši